

Pedagogische begeleidingsdienst

Huis van het GO!

Willebroekkaai 36

1000 Brussel

SERVICE- DOCUMENT EERSTE GRAAD SECUNDAIR ONDERWIJS

MINIMALE MATERIËLE VEREISTEN

B-STROOM

BASISVORMING & BASISOPTIES

EERSTE EN TWEEDE LEERJAAR

(1de en 2de jaar)

LEERPLANNUMMER

1B/MMV

Versiedatum

31/01/2025

Inhoudstafel

MINIMALE MATERIËLE VEREISTEN op basis van de BASISVORMING	3
Generieke vereisten	3
Sleutelcompetentie 1: Competenties op vlak van lichamelijk, geestelijk en emotioneel bewustzijn/gezondheid	4
Sleutelcompetentie 2: Competenties in het Nederlands	5
Sleutelcompetentie 6: Competenties inzake wiskunde, exacte wetenschappen en technologie	6
Sleutelcompetentie 8: Competenties met betrekking tot historisch bewustzijn	8
Sleutelcompetentie 9: Competenties met betrekking tot ruimtelijk bewustzijn	9
Sleutelcompetentie 11: Economische en financiële competenties	10
Sleutelcompetentie 16: Cultureel bewustzijn en culturele expressie	11
MINIMALE MATERIËLE VEREISTEN op basis van de BASISOPTIES	12
Economie & Organisatie	12
Kunst & Creatie	12
Maatschappij & Welzijn	13
Sport	14
-technieken	15
STEM-technieken	16
Voeding & Horeca	17

MINIMALE MATERIËLE VEREISTEN op basis van de BASISVORMING

Generieke vereisten

Om de eindtermen te realiseren dient de school de infrastructuur, materiële en didactische uitrusting ter beschikking te stellen, die beantwoordt aan de reglementaire eisen op het vlak van veiligheid, gezondheid, hygiëne, ergonomie en milieu.

Bijvoorbeeld:

- gemakkelijk verplaatsbaar meubilair voor een communicatieve, flexibele klasopstelling en de mogelijkheid tot interactief werken
- lokaal dat voldoende verduisterd kan worden (om kwaliteitsvolle projectie toe te laten)
- gescheiden afvalcontainers voor correct afvalbeheer bepaald door de sleutelcompetentie.

Om de sleutelcompetentie digitale competentie en mediawijsheid te integreren in het curriculum dienen leslokalen uitgerust te zijn:

- met een computer met kwaliteitsvolle software en een voldoende snelle internetverbinding;
- met de mogelijkheid om (bewegend beeld) kwaliteitsvol te projecteren;
- met de mogelijkheid om geluid kwaliteitsvol weer te geven.

Sleutelcompetentie 1: Competenties op vlak van lichamelijk, geestelijk en emotioneel bewustzijn/gezondheid

Uitrusting van het lokaal

De basisuitrusting voor deze sleutelcompetentie bestaat uit een overdekte goed onderhouden binnenruimte met een aangepaste bevoering, voldoende groot en hoog met de nodige aandacht voor verluchting, verwarming en hygiëne. In de binnenruimte wordt er voldoende plaats voorzien om toestellen weg te bergen. Naast de binnenruimte zijn er ook buitenterreinen, aangepast aan de grootte van de leerlingengroep.

Er worden voldoende grote, afzonderlijke kleedruimtes voor jongens en meisjes met de mogelijkheid om zich te verfrissen.

Tijdens de lessen is er de mogelijkheid om te werken met (mobiele) apparaten voor kwaliteitsvolle weergave van audiovisueel materiaal. Er is steeds vlot toegang tot een EHBO-koffer.

Didactische uitrusting

In de eindtermen wordt er vertrokken vanuit (deel)vaardigheden. Hierom wordt er geen verplichte lijst van didactische uitrusting opgesomd maar wordt er gewerkt met een voorbeeldlijst van materialen.

Het didactisch materiaal kan bestaan uit vast materiaal zoals: sportramen en/of wandrek; rekstokken en/of balken en/of trapezoïde; sportspeldoelen (binnen en/of buiten).

Het didactisch materiaal kan bestaan uit los materiaal zoals: plint, bok, springplank, valmat, lange mat, kleine antislipmat, Zweedse bank, verschillende soorten sportspeldoelen, volleybalinstallatie, badminton of tennisinstallatie.

Het didactisch materiaal kan bestaan uit klein materiaal zoals: verschillende soorten ballen voor de verschillende balsporten, foamballen; medicijnballen; tennis- of badmintonmateriaal, springtouwen, verkeerskegels en/of markeringsschaaltjes, partijvestjes, theraband, gewichten, yogamatjes, steps, meetlint, chronometer, hartslagmeter... en opbergmateriaal.

Sleutelcompetentie 2: Competenties in het Nederlands

Didactische uitrusting

Tijdens de lessen Nederlands hebben de leerlingen een aantal referentiewerken: (digitale) woordenboeken, (digitale) woordenlijsten ter beschikking. Ze hebben ook regelmatige toegang tot een bibliotheekcollectie, eventueel extern, met een variatie aan boeken en een verscheidenheid aan tekstsoorten: (al dan niet digitale) boeken, tijdschriften, comics, spelletjes, liedjes...

Sleutelcompetentie 6: Competenties inzake wiskunde, exacte wetenschappen en technologie

Competenties inzake wiskunde:

Uitrusting van het lokaal

Buiten de algemene uitrusting van de lokalen hebben de individuele leerlingen tijdens de lessen Wiskunde voldoende toegang tot computers of mobiele apparaten, met kwaliteitsvolle grafische software en internetverbinding.

Didactische uitrusting

In het leslokaal zijn meet- en tekeninstrumenten zoals passer, geodriehoek en meetlat aanwezig. Elke individuele leerling heeft toegang tot een digitale rekentool.

Competenties inzake exacte wetenschappen:

Uitrusting van het lokaal

Het lokaal bevat minstens één werktafel voorzien van water en elektriciteit waar demoproeven en leerlingenproeven kunnen uitgevoerd worden. Een (grote vaste) demonstratietafel vooraan in de klas kan meestal enkel door alleen de leraar gebruikt worden en wordt eerder afgeraden. 1 of meerdere werkeilanden is een meer flexibele optie.

Het lokaal heeft voldoende werk- en lestafels voor leerlingen, voldoende opbergmogelijkheden, minstens één wasbak en nutsvoorzieningen voor de leerlingenpractica.

Het lokaal voorziet, naast de algemene ICT-voorzieningen, de mogelijkheid om digitale metingen uit te voeren en de meetresultaten hiervan te projecteren/exporteren.

Chemicaliën worden opgeslagen in een daartoe voorziene ruimte met daartoe voorziene kasten, geschikt voor de veilige opslag van gevaarlijke stoffen en voorzien van de overeenkomstige gevarensymbolen). Er is bij voorkeur een EHBO-set aanwezig in het lokaal. Naast de standaard brandbeveiliging is ook nog een brandblusapparaat, een oogdouche en een branddeken.

Didactische uitrusting

Voor de leerlingen zijn er persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen beschikbaar.

Het leslokaal is uitgerust met voldoende materiaal om demonstratieproeven uit te voeren en didactisch materiaal om de lesinhoud toe te lichten.

Het didactisch materiaal bestaat uit glaswerk, loepen, microscopen, 3D-modellen, excursiemateriaal, meetinstrumenten voor de bepaling van lengte, massa, inhoud/volume, tijd, temperatuur en elektrische grootheden, balansen, verwarmingstoestellen en reagentia voor eenvoudige proeven.

Competenties inzake technologie:

Uitrusting van het lokaal

Er is vlot toegang tot EHBO-set aanwezig

Het lokaal is uitgerust met voldoende opbergmogelijkheden, minstens één wasbak en nutsvoorzieningen voor de leerlingenexperimenten.

Didactische uitrusting

Er is software beschikbaar voor simulaties en 3D- tekenen

Voor de leerlingen zijn er persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen beschikbaar.

In het leslokaal zijn voorbeelden aanwezig van hefbomen, overbrengingen, hulpmiddelen voor materiaalonderzoek en constructievormen zoals bogen, verbindingen, driehoeken.

Het didactisch klasmateriaal bestaat uit:

- machines en toestellen met wettelijk verplichte veiligheidsinstructiekaarten voor het vervaardigen van prototypes
- materiaal voor het realiseren en evalueren van de prototypes zoals meettoestellen, spanningstesters, thermometers, multimeters, experimentele opstellingen, componenten en onderdelen, klein handgereedschap, voedingsbronnen, schakelapparatuur, sensoren en actoren, besturingen ...
- specifieke uitrustingen bepaald door de gekozen projecten binnen de verschillende ervaringsgebieden: constructie, transport, energie, ICT en biotechniek.

Sleutelcompetentie 8: Competenties met betrekking tot historisch bewustzijn

Didactische uitrusting

In het lokaal zijn voldoende historische (digitale) atlassen en een (digitale) tijdlijn beschikbaar die de verschillende, behandelde periodes weergeeft.

Sleutelcompetentie 9: Competenties met betrekking tot ruimtelijk bewustzijn

Didactische uitrusting

Geografische software is beschikbaar.

In het lokaal zijn voldoende atlassen en visuele voorstellingen van België, Europa en de wereld

Het didactisch materiaal bestaat uit apparaten en gereedschap zoals: kompas, grondboor, voorbeelden van gesteenten, gps-toestel...

Sleutelcompetentie 11: Economische en financiële competenties

Elke leerling heeft toegang tot een digitale rekentool.

Sleutelcompetentie 16: Cultureel bewustzijn en culturele expressie

Uitrusting van het lokaal

Het lokaal is uitgerust met grote, onderhoudsvriendelijke en vrijstaande tafels, er is voldoende ruimte om de gekozen disciplines (zoals beeldende kunsten, audiovisuele kunsten, dans, muziek, drama) uit te voeren.

Er is daarnaast voldoende ruimte voor de opslag van materiaal en voldoende reinigingsmateriaal aanwezig en er zijn grote, gescheiden afvalbakken volgens de richtlijnen gesorteerd worden.

Didactische uitrusting

Afhankelijk van het gekozen project (uit de verschillende disciplines) is er voldoende materiaal aanwezig van voor alle leerlingen.

MINIMALE MATERIËLE VEREISTEN op basis van de BASISOPTIES

Economie & Organisatie

- Gemakkelijk verplaatsbaar meubilair
- Lokaal dat voldoende verduisterd kan worden om een kwaliteitsvolle projectie toe te laten
- Toegang tot mobiele apparaten met internetverbinding
- Toegang tot tekstverwerking, rekenblad, presentatiesoftware met de mogelijkheid om met elkaar te delen & communiceren
- Toegang tot audiovisuele projectie
- Toegang tot hoofdtelefoons
- Opbergrek
- Verpakte materialen zoals kartonnen dozen, lege flessen, brik-verpakkingen
- Klasseermateriaal zoals mappen, steekkaarten
- Toegang tot een kopieermachine
- Kassa
- Presentatiemateriaal zoals etalagekast, blokken, stoffen, inpakpapier, schaar, lint

Kunst & Creatie

- Gemakkelijk verplaatsbaar meubilair
- Lokaal dat voldoende verduisterd kan worden om een kwaliteitsvolle projectie toe te laten

Binnen dit leerplan kan de basisoptie Kunst en creatie ingevuld worden vanuit de verschillende artistieke disciplines (beeldende kunsten, audiovisuele kunsten, dans, muziek, drama).

Voor alle disciplines geldt:

- Toegang tot mobiele apparaten met internetverbinding
- Toegang tot audiovisuele projectie
- Toegang tot hoofdtelefoons

Specifiek voor Beeldende en audiovisuele kunsten geldt:

- Stromend water met wasbak(ken)
- Werktafels en/of individuele tekentafels
- Stoelen of krukken
- Afvalbakken

Specifiek voor Dans geldt:

- Aangepaste vloer (niet rechtstreeks op beton) met minimumoppervlakte van 100 m²
- Kleedruimtes met douche
- Spiegelwand

Specifiek voor Muziek geldt:

- Aangepast instrumentarium
- Minstens één piano van goede kwaliteit

Specifiek voor Drama geldt:

- Een voor woordkunst en drama bruikbare vloer met bekleding (al dan niet kan de bekleding bestaan uit verplaatsbare matten)

Maatschappij & Welzijn

De infrastructuur, de materiële en de didactische uitrusting moet voldoen aan de reglementaire eisen op vlak van veiligheid, gezondheid, hygiëne, ergonomie en milieu.

Een multifunctionele ruimte (met bij voorkeur makkelijk verplaatsbaar meubilair)

Toegang tot mobiele apparaten met internetaansluiting, toegang tot audiovisuele projectie.

Afhankelijk van de keuze / concretisering van de doelen door de school:

- Een multifunctionele ruimte met een zone om handen te wassen, toegang tot warm en koud stromend water, voldoende opbergruimte.
- Huishoudelijke producten die gebruikt worden voor opdrachten mbt (gezondheids)vaardigheden toepassen.
- Huishoudelijke producten die gebruikt worden voor opdrachten mbt het toepassen van materialen en technieken mbt gezondheid en / of lifestyle.
- Huishoudelijke toestellen die gebruikt worden voor opdrachten mbt (gezondheids)vaardigheden toepassen.
- Huishoudelijke toestellen die gebruikt worden voor opdrachten mbt het toepassen van materialen en technieken mbt gezondheid en / of lifestyle.
- Toegang tot een didactische keuken (met vb kookplaten, spoelbakken, microgolf, koelkast en diepvriezer,...) en voldoende keukengerei.
- Toegang tot een ruimte met wasmachine, droogkast, droogrek, strijkplank en strijkijzer.
- Onderhoudsmateriaal
- Naaigerief en /of naaimachines

Indien de school (in functie van haar schoolprofiel en vervolgoopleidingen) beschikt over infrastructuur, materiële en didactische uitrusting die meer aanleunt bij een professionele context, is het uiteraard toegelaten om dit in te zetten en functioneel te gebruiken bij het verkennen, ontdekken en experimenteren met de doelen binnen deze basisoptie maatschappij en welzijn B-stroom.

Sport

De basisuitrusting voor deze basisoptie bestaat uit een overdekte goed onderhouden binnenruimte met een aangepaste bevloering, voldoende groot en hoog met de nodige aandacht voor verluchting, verwarming en hygiëne. In de binnenruimte wordt er voldoende plaats voorzien om toestellen weg te bergen. Naast de binnenruimte zijn er ook buitenterreinen, aangepast aan de grootte van de leerlingengroep.

Er worden voldoende grote, afzonderlijke kleedruimtes voor jongens en meisjes met de mogelijkheid om zich te verfrissen.

Tijdens de lessen is er de mogelijkheid om te werken met (mobiele) apparaten voor kwaliteitsvolle weergave van audiovisueel materiaal. Er is steeds vlot toegang tot een EHBO-koffer. Er is ook toegang tot mobiele apparaten.

Per klassengroep zijn de minimale afmetingen van een vrije ruimte: 20 meter lengte, 10 meter breedte en 3,5 meter hoogte.

Didactische uitrusting:

Vast materiaal:

Klauter- en klimmateriaal;

Gymnastisch vast materiaal (zoals rekstokken, balken, trapezoïde ...);

Doelen (binnen en/of buiten) geschikt voor interactieve sporten (zoals basketbaldoelen, volleybalnetten ...)

Ondersteunende materialen geschikt voor individuele sporten, terugslagsporten en dansante sporten (zoals ter ondersteuning van verspringen, hoogspringen, speerwerpen, ...)

Los materiaal:

1 plint per 8 leerlingen;

1 bok per 8 leerlingen;

1 springplank per 8 leerlingen;

2 valmatten (landingsmatten);

1 lange mat;

1 kleine antislipmat per 2 leerlingen;

1 Zweedse bank per 6 leerlingen;

opbergmateriaal (ballenwagens ...);

Klein materiaal

verschillende soorten ballen voor de verschillende balsporten (1 bal per 2 leerlingen.);

foamballen;

medecinballen;

tennisballen;

badmintonracket + shuttle (1 per leerling) of tennismateriaal;

toversnoeren (elastische springlijn);

springtouwen (1 per leerling);

verkeerskegels en/of markeringsschaaltjes (1 per 4 leerlingen);

partijvestjes (15);

Ander materiaal:

up-to-date geluidsinstallatie;
Digitale devices;
EHBO-koffer;
meetlint;
chrono;

STEM-technieken

Om de leerplandoelen te realiseren dient de school minimaal de hierna beschreven infrastructuur, materiële en didactische uitrusting ter beschikking te stellen, die beantwoordt aan de reglementaire eisen op het vlak van veiligheid, gezondheid, hygiëne, ergonomie en milieu. De school wordt daarbij geadviseerd om de grootte van de klasgroep af te stemmen op de beschikbare ruimte en infrastructuur.

Een multifunctionele ruimte

voldoende ruim om de praktische vaardigheden in te oefenen en om actief en constructief leren mogelijk te maken;

met naargelang de aangeboden context o.a. werkzones, lestafels, voldoende opberg- en stapelruimte, nutsvoorzieningen;

met in de nabijheid wasgelegenheid en gescheiden omkleedruimte (M/V/X);

met een eigen werkplek (werkbank) voor elke leerling;

met voldoende (mobiele) computers:

- elk met voldoende snelle internetverbinding
- elk voorzien van de nodige kwaliteitsvolle software: tekstverwerker, rekenblad, presentatiesoftware, simulatie- en tekenpakket, ...
- de mogelijkheid om vanaf elke computer teksten/schema's/tekeningen/... af te drukken

voorzien van een kwaliteitsvol digitaal projecteursysteem (inclusief kwaliteitsvolle audio): beamer, touch TV, Smartboard, ... met de nodige didactische middelen, meetinstrumenten, tekeninstrumenten, opstellingen en hulpmiddelen relevant voor de context en/of het project; met de nodige gereedschappen en machines met bijhorende PBM en CBM, relevant voor de context en/of het project; met de nodige, voldoende materialen relevant voor de context en/of het project.

Voeding & Horeca

De infrastructuur, de materiële en de didactische uitrusting moet voldoen aan de reglementaire eisen op vlak van veiligheid, gezondheid, hygiëne, ergonomie en milieu. Daarnaast is er toegang voorzien tot mobiele apparaten met internetaansluiting en is er ook toegang voorzien voor audiovisuele projectie.

Afhankelijk van de keuze / concretisering van de doelen door de school:

- Een multifunctionele ruimte met een zone om handen te wassen, toegang tot warm en koud stromend water, voldoende opbergruimte.
- Huishoudelijk materieel dat gebruikt wordt voor opdrachten mbt het toepassen van basisvaardigheden.
- Huishoudelijke hulpmiddelen die gebruikt worden voor opdrachten mbt het toepassen van basisvaardigheden.
- Toegang tot een huishoudelijke, didactische keuken (met bv. kookplaten, spoelbakken, microgolf, oven, koelkast en diepvriezer, ...).
- Toegang tot een geschikte ruimte voor het nuttigen van bereide gerechten met voldoende glazen, bestekken, servies.
- Onderhoudsmateriaal en producten.

Indien de school (in functie van haar schoolprofiel en vervolgopleidingen) beschikt over infrastructuur, materiële en didactische uitrusting die meer aanleunt bij een professionele context, is het uiteraard toegelaten om dit in te zetten en functioneel te gebruiken bij het verkennen, ontdekken en experimenteren met de doelen binnen deze basisoptie Voeding en Horeca B-stroom.